

Med lupe inn i insekte

Fruktfluen er glad i moden frukt og fruktsaft, og finner ofte veien inn i hus og leiligheter på høsten. De fleste fruktfluer er gule eller lysebrune, og gjør ikke så mye ut av seg. På hodet har den flere stive hår, og plasseringen av disse er viktig når vi skal identifisere artene.



nes verden



Det er ikke så lenge siden forskere tegnet insekter for hånd mens de studerte dem gjennom mikroskop. I dag har vi foto- og datateknologier som gjør det mulig å fotografere veldig små vesener på nært hold.

TEKST: TRINE-LISE GJESDAL

FOTO: KARSTEN SUND/NATURHISTORISK MUSEUM VED UIO

Fotografen Karsten Sund jobber ved Naturhistorisk museum i Oslo og tar bilder av insekter som ofte er så små at vi knapt kan se dem. Bildene til Karsten hjelper forskere å studere de vakre insektene i detalj. Han bruker en teknikk som heter «stacking». Oversatt til norsk betyr det å stable bilder oppå hverandre. Og det er nettopp det Karsten gjør. Han tar ikke bare ett bilde av hvert insekt. Vanligvis tar han et sted mellom 10 og 200 bilder, og når han er ferdig, setter han dem sammen til ett bilde.

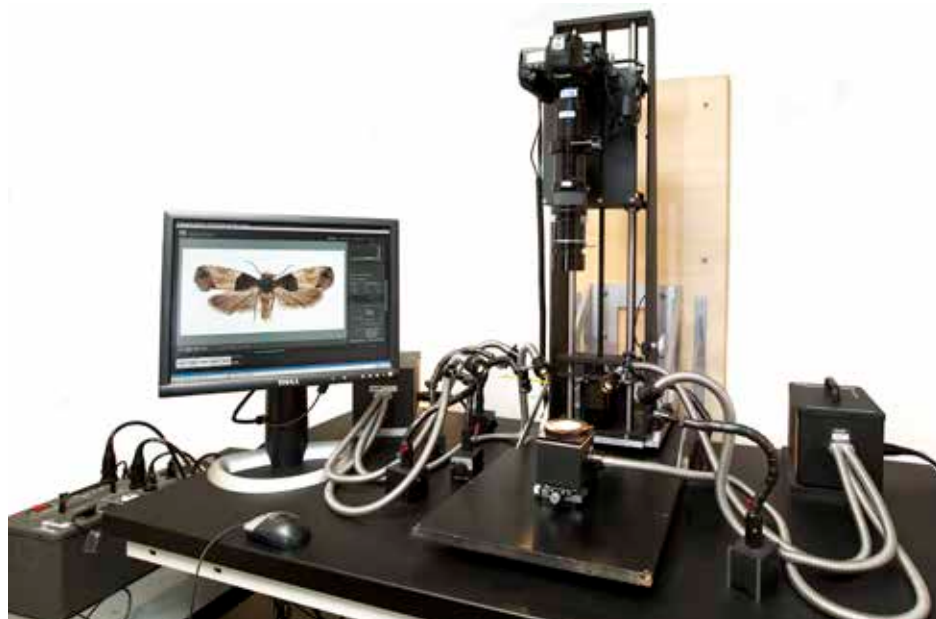
Fotoheis

Han forklarer at fotoapparatet sitter fast på en heis med motor mens han fotograferer. Karsten fokuserer først på det høyeste punktet på insektet, slik at han får et klart bilde av denne delen av kroppen. Så senker han kameraet ned til neste punkt på insektet, og tar et nytt bilde. Slik fortsetter han, til han får skarpe bilder av hele insektet som

han til slutt setter sammen til ett bilde hvor hele insektet er skarpt.

På disse og de neste sidene kan du se noen av Karstens bilder. Insektforsker Geir Søli forteller oss om insektene.

Sandløperen er et glupsk rovdyr som løper lynraskt omkring på jakt etter andre biller og insekter. De kraftige kjevene er til god hjelp når byttedyret skal holdes fast. Ikke uten grunn kalles sandløperen for «tigerbille» på engelsk.



Fotoapparatet sitter fast på en heis. Fotografen tar mellom 10 og 200 bilder av insektet som han setter sammen til ett bilde.

De fleste mygg stikker ikke, heller ikke soppmyggen. I Norge fins det mange hundre ulike arter av soppmygg. Et godt kjennetegn er de lange lårene som står ned som i en bunt rett under brystet.



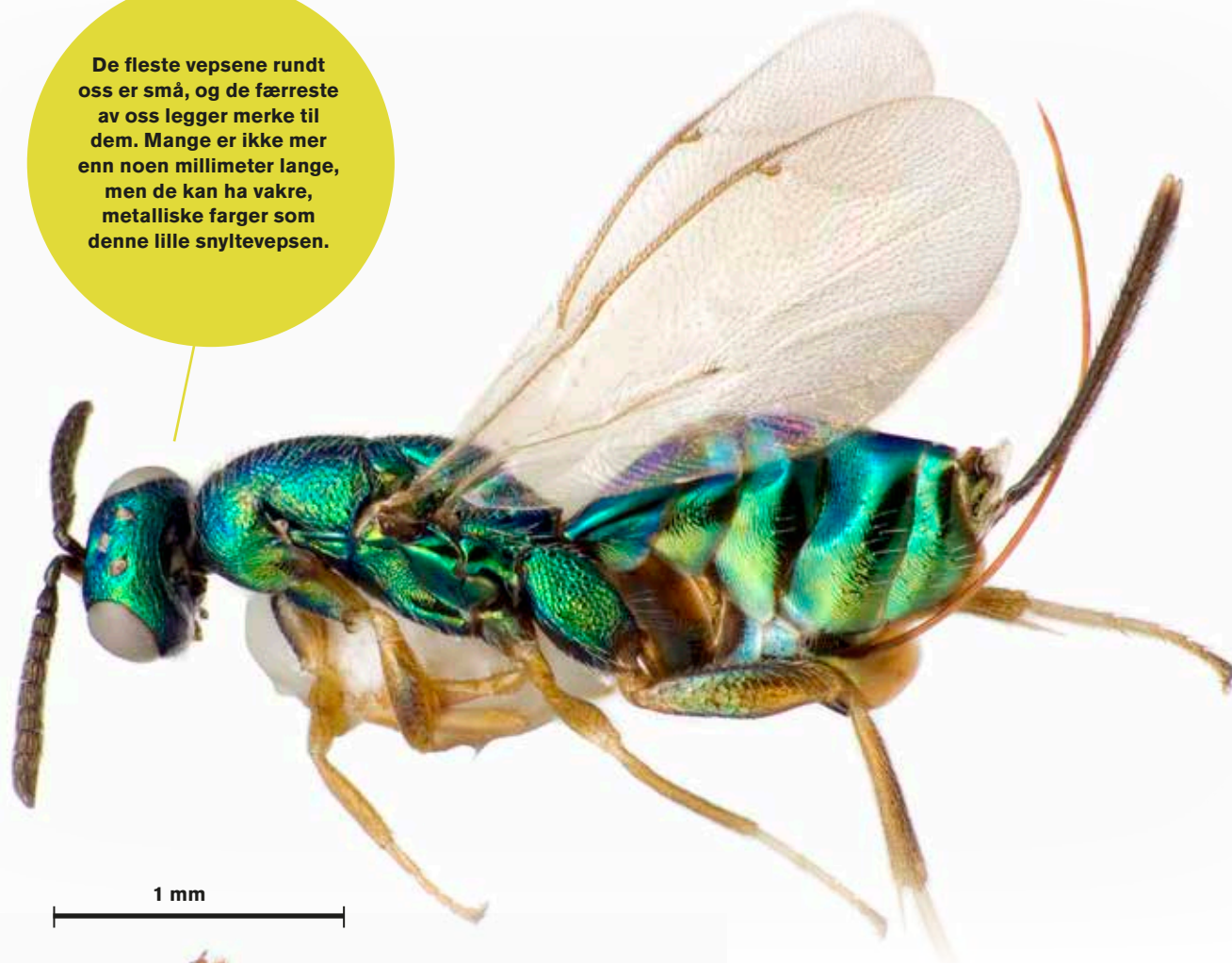
Kleggen har store fasettøyne som nesten møtes på midten. Hvert øye består av flere tusen små linser, eller enkeltøyne, som sammen gir kleggen godt syn. Det flotte fargespillet i grønt og rødt oppstår når lyset brytes og reflekteres i de mange enkeltlinsene.

Et portrett av en maur viser en robust arbeidskar, med stort hode og kraftige kjever. Antennene stikker ut midt i pannen, og de hårete kjevene gir et godt grep når barnåler skal flyttes eller et bytte-dyr holdes fast.



Denne sørøst-asiatiske bladbillen ser nesten ut som et emaljesmykke. De ytterste kantene av brystet og dekkvingene er tynne og gjennomsiktige, mens de midtre delene er kraftigere og mørke med flotte, gullskimrende tegninger.

De fleste vepsene rundt oss er små, og de færreste av oss legger merke til dem. Mange er ikke mer enn noen millimeter lange, men de kan ha vakre, metalliske farger som denne lille snyltevepsen.



1 mm



Denne spesielle snutebillen fra Thailand har svært spesialiserte bakbein. Den ytterste delen danner en kraftig klo som gjør at billen blant annet kan gripe og holde seg fast i greiner og annen vegetasjon.



Alsevevje-fluen ble funnet for første gang i Norge for et par år siden. De flotte, røde øynene med de hvite linjene er typisk for arten. Den lille, gule kule som sitter på en stilk bak vingefestet, kalles svingkøllen, og er et slags balanseorgan som alle mygg og fluer har.

Humlen og bien er begge dekket av hår, men humlen har den tetteste og lengste «pelsen». Både humlen og bien har lange munnleder med en lang tunge som er veldig effektiv når den skal slikke i seg blomsternektar.

